

avukat turgut kazan

Asmalimescit Mah. Asmalimescit Cad. No:23/13 Beyoğlu/İst. Tel:02122444034 Faks:02122517029 kazan@turgutkazan.av.tr

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı ANKARA

Konu : 14 Mayıs 2023 günü yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimine aday olan ve 24.03.2023 gün / 254 sayılı kararınızla başvurusu kabul edilen Recep Tayyip ERDOĞAN, 2014 ve 2018 seçimlerinde İKİ KEZ Cumhurbaşkanı seçildiğinden, Anayasanın 101/2 maddesine göre, (116. maddedeki İSTİSNA hariç) BİR KEZ DAHA asla aday olamayacağı ve inanılmaz / akıl almaz yorumlarla, kendisine BİR KEZ DAHA ADAYLIK İMKANI YARATILAMAYACAĞI İÇİN, bugün yayınlanan Resmi Gazete’de adaylığı ilan edilen Recep Tayyip ERDOĞAN’ın adaylığına, yine bugün başlayan İTİRAZ HAKKIMI kullanarak itiraz ettiğimi bildirmekten ibarettir.

Hemen belirtmeliyim ki, Türkçe’yi / Türkçe sözcüklerin anlamını / Türkçe Dil Kurallarını az çok bilen herkes için, Anayasa’nın 101/2. maddesi gayet açıktır. Bakıyoruz, orada “BİR KİŞİNİN en çok İKİ KEZ seçilebileceği” belirtiliyor. Böyle bir kural varken, farklı yorum adı altında, farklı bir sonuç yaratılamaz. Sözkonusu kural, 5678 sayılı yasayla, 31.05.2007’de getirildi. Ayrıca, 19.01.2012 günlü 6271 sayılı yasayla da, Cumhurbaşkanlığı Seçim Yasası’na eklendi. Bu durumda, Recep Tayyip ERDOĞAN önce 2014’te, sonra 2018’de İKİ KEZ Cumhurbaşkanı seçildiğine ve seçimler (116/3. maddedeki İSTİSNA uyarınca) TBMM kararıyla değil, Cumhurbaşkanı kararıyla yenilendiğine göre, artık 14 Mayıs seçimlerine Recep Tayyip ERDOĞAN’ın katılabilmesi mümkün değildir.

Anayasa’nın 101/2. Maddesinde yer alan ve böylesine apaçık olan dönem sınırlaması kuralı, YSK dahil bütün organ / makam / merci ve kişileri bağlar, bağlayacaktır, bağlamalıdır. Türkiye 2017 değişikliğiyle sistemi değiştirmiştir, tek adam (veya başkanlık / reislik) rejimine geçilmiştir gibi yorumlarla (2014 seçimini atlayıp) 2018 seçimini yeni sistemin ilk seçimi, 2023 seçimini de yeni sistemin ikinci seçimi saymak olacak şey değildir, asla kabul edilemez. Bir kere, 2017’de yeni bir Anayasa yapılmamış, Anayasa değişikliği yapılmıştır. Mevcut Anayasa, halen 1982 Anayasasıdır. Ve bugüne kadar tam 19 değişiklik olmuştur. Cumhurbaşkanı değişiklikten önce de Cumhurbaşkanıydı, değişiklikten sonra da Cumhurbaşkanıdır. Sadece yetkileri artırılmıştır ama yine Cumhurbaşkanıdır.

Bu nedenle, 116/3. maddedeki İSTİSNA dışında, başka bir İSTİSNA konulmadığına göre, Cumhurbaşkanlığı dönem sınırlaması yorum yoluyla aşılamaz, artırılmaz. Anayasanın 101/2. maddesi 2007’de kabul edilmiş, 2017’de de aynen korunmuştur. Sözkonusu 2. fıkrada, “BİR KİMSE” denilerek, dönem sayısında bir ayırım yapılmadığına göre, 2017 değişikliği sırasında Cumhurbaşkanlığı yapmakta olan Recep Tayyip ERDOĞAN’la, daha önce Cumhurbaşkanı yapanlar, kesinlikle “BİR KİMSE” sayılır. Dolayısıyla, 116. maddenin 3. fıkrası

dışında, başka bir İSTİSNA konulmadığı için, hukuk dışı yorumlarla dönem sayısı artırılamaz. Ve 2017 metnine göre İKİ KEZ’le sınırlı tutulan dönem sayısı, kendisi Cumhurbaşkanı iken yapılan 2017 değişikliğinde de aynen korunduğuna göre, artık Recep Tayyip ERDOĞAN BİR DAHA aday olamaz.

İtiraf etmeliyim ki, bu kadar açık ve kesin bir kural varken, Recep Tayyip ERDOĞAN’ın bir kez daha aday olabileceğinin düşünülmesi, 60 yıl boyunca avukatlık yapmaya çalışan bir hukukçu sıfatıyla beni çok şaşırttı. Hemen, belki Anayasa hukukunda bir dayanak vardır diye, arama / tarama yapmaya başladım. Kitaplara / makalelere baktım. Ulaşabildiğim bütün anayasacılar, Adalet Bakanlığı, Yargıtay / Danıştay Başkanlığı veya Daire Başkanlığı yapmış, toplumun tanıdığı hukukçular, sorunu hep benim gibi anlayıp açıklıyor. Öncelikle, bu örneklerden Prof. Dr. Fazıl SAĞLAM ile Prof. Dr. Kemal GÖZLER’in görüşlerini aktarmak, sonra (Any 116/3 uyarınca) seçimlerin yenilenmesi kararı TBMM’ce değil, Cumhurbaşkanlığı’na alındığı için Recep Tayyip ERDOĞAN’ın kesinlikle bir kez daha aday olamayacağını belirten anayasacılarla, başkaca önemli hukukçuların kimler olduğunu bilginize sunmak istiyorum. Bakalım, SAĞLAM ve GÖZLER ne demişler ve aynı görüşü dile getiren anayasacılarla, toplumun tanıdığı hukukçular kimlermiş:

Fazıl Sağlam, Gedik Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileri için sisteme yüklenmiş olan güncelleştirilmiş ders notları; Türk Anayasa Hukuku, s. 199 vd. (Aynı görüş 2019 yılına ilişkin güncelleştirmede de yer alıyor)

“Cumhurbaşkanlığı seçimi ile ilgili bir başka konu, Anayasa’nın 116/3. maddesinde düzenlenmiştir: Bu maddeye göre, ‘**Cumhurbaşkanı ikinci döneminde Meclis tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde**, Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir’. Şu halde cumhurbaşkanı için görev süresini uzatma olasılığı, kendisinin koşulsuz fesih yetkisiyle değil, sadece meclisin seçim yenileme kararını Cumhurbaşkanının son döneminde alması halinde gündeme gelebilecektir.

Bu istisnanın daha iyi kavranabilmesi için somut bir örnek verelim: Cumhurbaşkanı Erdoğan TBMM’nin görev süresi dolmadan seçimlerin yenilenmesine karar verirse, ikinci kez seçilmiş olduğundan, üçüncü kez aday olma şansını kaybedecektir. Buna karşılık TBMM erken seçim kararı alırsa, Cumhurbaşkanı AY m. 116/3 uyarınca üçüncü kez aday olabilecektir.” (Fazıl SAĞLAM, “Devlet Güçlerinin OHAL KHK Rejimi ve 2017 Anayasa Değişikliğinden Sonraki Görünümü”, Anayasa Hukuku Dergisi, Cilt 7 / sayı 13 yıl 2018, s. 42 vd)

KUTU 13.1 Recep tayyip Erdoğan Kaç Defa Cumhurbaşkanı Seçilebilir?

“... Yani 6771 sayılı kanunla değiştirilen 101’ince maddenin ikinci fıkrası Cumhurbaşkanının göreve başlamasından (9 Temmuz 2018) sonra değil, daha görevde iken yürürlüğe girmiştir; dolayısıyla bu fıkra ... uygulanır.

101’inci maddenin ikinci fıkrasıyla konulan normun muhatabı, yani yasağın kapsamında bulunan kişi, ‘bir kimse’ ibaresiyle belirlenmiştir. ‘Bir kimse’ ibaresi bir ‘genel ibare (generalia verba, generale dictum)’dir. ‘Genel ibare, genel yorumlanır (generale dictum generaliter est interpretandum). Anayasa koyucu, ‘bir kimse’ derken bir ayırım yapmamıştır. Kanunun ayırım yapmadığı yerde bizim de ayırım yapmamamız gerekir (Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus).

Dolayısıyla bu hüküm (m. 101/2), Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde aday olmak isteyen ‘her kimseyi’ kapsar. İki den fazla seçilme yasağı, her Türk vatandaşı için olduğu gibi, Recep Tayyip Erdoğan için de geçerlidir. Bunun aksinin sözkonusu olması için ... istisna getirilen bir hükme ihtiyaç vardır. ... bu şekilde getirilmiş bir istisna ... bu Kanunun geçici maddeleri ve yürürlük maddelerinde yoktur. Anayasamızda ikiden fazla seçilme yasağına istisna getiren tek hüküm m. 116/3’teki ‘Cumhurbaşkanının ikinci döneminde Meclis tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir’ şeklindeki hükmüdür.

Görüldüğü gibi Anayasa koyucu istisna koymak istediğinde açıkça istisna koymuştur. Hukukta istisnalar dar yorumlanır ve yorum yoluyla istisna üretilemez. ... Tali kurucu iktidarın dün koymayı unuttuğu hüküm bugün yorum yoluyla koymak yorumcunun görevi değildir. ... Uzun lafın kısıyası 24 Haziran 2018 seçimlerinde Cumhurbaşkanı seçilen ve 9 Temmuz 2018 günü andiçerek göreve başlayan Recep Tayyip Erdoğan’ın bu tarihten sonraki dönemi Cumhurbaşkanlığındaki ikinci dönemidir. ... 9 Temmuz 2018 tarihinden sonra yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Anayasamızın 101’inci maddesinin ikinci fıkrasındaki ‘bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir’ kuralı uyarınca (Anayasa, m. 116/3’te öngörülen istisna dışında) tekrar aday olamaz. (Kemal GÖZLER, Türk Anayasa Hukuku Dersleri, Ekin, 2021, 26. Bs., s. 315 vd.)

Evet, fakültelerimizdeki Anayasa Hukuku derslerinde, bu sorun böyle anlatılıyor. Ve adlarını sıralayacağım birçok anayasacı ile tanınmış hukukçu aynen bu görüşü savunuyor. Tabii, açıklamalarına ulaşip okuyabilmek için onların kim olduklarını belirtmemiz gerekiyor. Örneğin, Bilkent Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ece GÖZTEPE, Koç Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Berkil Emrah ÖDER, Prof. Dr. Şule ÖZSOY BOYUNSUZ, Prof. Dr. Süheyl BATUM, Prof. Dr. Ergun ÖZBUDUN, Prof. Dr. Serap YAZICI, Yargıtay Onursal Başkanı Prof. Dr. Sami SELÇUK, Prof. Dr. Korkut KANADOĞLU, Prof. Dr. Levent KÖKER, Doç. Dr. Ozan ERGÜL, Doç. Dr. Murat SEVİNÇ, Doç. Dr. Tolga ŞİRİN, Adalet Eski Bakanı Prof. Dr. Hikmet Sami TÜRK, Danıştay Eski Başkanı Nuri ALAN, Yargıtay Eski Daire Başkanı Hamdi Yaver AKTAN.

Ama sadece TBMM Başkanı ŞENTOP, Adalet Bakanı BOZDAĞ ile Cumhurbaşkanlığı Başhukuk Danışmanı Mehmet UÇUM’un inanılmaz ve akıl almaz bir yaklaşımla 2017 değişikliğiyle SİSTEM değişmiştir. Artık birinci seçim 2014 değil, 2018 seçimidir. Ve 14 Mayıs 2023 adaylığı üçüncü değil, ikinci kez adaylık sayılır diyorlar. Bir kere, ŞENTOP TBMM Başkanıdır. Tarafsız olmak durumundadır. TBMM Başkanı da Adalet Bakanı da böyle bir değerlendirme yapmamalıdır, yapamaz. Cumhurbaşkanlığı danışmanına gelince, onun görevi kamuoyuna açıklama yapmak değil, Anayasa hukukçularının konuya ilişkin görüşlerini toparlayıp Cumhurbaşkanına sunmaktır. Kaldı ki, Anayasayla böyle bir istisna konulmadığına göre yorum yoluyla istisna yaratılamaz.

Açıklamaya çalıştığımız bütün bu nedenlerle, mühürsüz oyların geçerli sayılması ve 2019 İstanbul yerel seçimlerinin Büyükşehir Belediye Başkanlığı yönünden iptali gibi, demokrasi tarihimize olumsuz birer not olarak yazılan örneklere hiç benzemeyecek bir karar verilebileceği inanç ve umuduyla, Recep Tayyip ERDOĞAN’ın ÜÇÜNCÜ KEZ Cumhurbaşkanı adayı olamayacağını tekrarlıyor, itirazımın kabulünü diliyor, durumu takdirlerinize sunuyorum.

Saygılarımla. 28.03.2023

İTİRAZ EDEN Turgut KAZAN
(T.C. 19289364406)